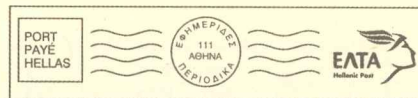

η φωνή

ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΕΝ ΑΤΤΙΚΗ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΝΩΝ • ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΡΙΔΑΚΗ 20 • 111 43 ΑΘΗΝΑ • ΚΩΔΙΚΟΣ 6746

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 11 • ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2005 • ΑΘΗΝΑ 30-6-2005

7ο ΑΝΤΑΜΩΜΑ ΒΛΑΧΟΦΩΝΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ

Στις 16 και 17 Ιουλίου 2005, ημέρες Σάββατο και Κυριακή, θα πραγματοποιηθεί στους Καλαρρύτες το έβδομο Αντάμωμα των Βλαχόφωνων χωριών των Τζουμέρκων. Το πρόγραμμα που έχει καταρτιστεί είναι εξαιρετικά ενδιαφέρον και απλώνεται σε όλη τη διάρκεια της ημέρας και της νύχτας. Θα υπάρξουν αρτοκλασία, ομιλίες για ιστορικά θέματα, φαγοπότι, έκθεση φωτογραφιών, χορός και γνήσιο ηπειρώτικο τραγούδι. Προτείνουμε σε όλους τους συγχωριανούς να φο-

ρέσουν τις παραδοσιακές βλάχικες φορεσιές τους και να τιμήσουν το 7ο Αντάμωμα, περήφανοι και αισιόδοξοι. Η Κοινότητα των Καλαρρυτών φρόντισε να εκδόσει τις ημέρες αυτές και τον επί μακρόν αναμενόμενο και πολυπόθητο ΟΔΗΓΟ ΤΩΝ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ, που με τις εκατόν τόσες σελίδες του θα ενημερώνει τους επισκέπτες και θα αναδεικνύει τις ομορφιές του τόπου, αλλά και τα έργα και τις ημέρες των παλιών και νεότερων Καλαρρυτινών. Ελάτε όλοι στο ΑΝΤΑΜΩΜΑ!

η φωνή των ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

Ιδιοκτήτης
ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΤΩΝ ΕΝ ΑΤΤΙΚΗ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΝΩΝ
Γιάννη Σταθά 6, 106 72 Αθήνα

Εκδότης
ΣΠΥΡΟΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ
Γιάννη Σταθά 6, 106 72 Αθήνα
Τηλ. Γραφείου: 210 36 38 235

Διεύθυνση
ΙΩΑΝΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
Κατσιμπήρη 40, 155 61 Χολαργός
Τηλ.: 210 65 35 902

ΣΥΜΒΟΛΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ 15€

Οι Συνδρομές καταβάλλονται
• είτε με ταχυδρομική επιταγή
• είτε με εγγραφή του ονόματος
του καταθέτη
στο Λογαριασμό 121/772769-09
Ταμιευτηρίου Εθνικής
Τράπεζας Ελλάδος
στο όνομα ΕΛΕΝΗ ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ
Αγίας Τριάδος 35, Γλυφάδα 166 74
Τηλ.: 210 96 13 495, 210 86 76 865

Στη Λάρισα
στον ΧΡΗΣΤΟ ΚΟΤΑΡΕΛΑ
Τηλ.: 2410 28 91 121

Στα Ιωάννινα και τους Καλαρρύτες
στον ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΑ ΖΑΓΚΛΗ
Τηλ.: 26590 61 518 - 26510 48 843

Υπεύθυνη για τις διευθύνσεις
και την ταχυδρόμηση
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΑΚΟΥΛΑ
Γεωργίου Μαριδάκη 20, 111 43 Αθήνα
Τηλ. 210 20 20 356

Εκδοτική παραγωγή
Ηπειρωτικές Εκδόσεις «Πέτρα»
Οικονόμου 32, 106 83 Αθήνα
Τηλ.: 210 82 33 830
Fax: 210 82 38 468

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Τίποτε δεν χάθηκε ακόμη για τους Καλαρρύτες

Αφήσαμε επιτέλους πίσω μας τον απίστευτα βαρύ χειμώνα με τις απώλειες και την απελπιστική απομόνωση των λιγοστών κατοίκων των Καλαρρυτών.

Έφτασε σβέλτη η άνοιξη και τα γύρω χιονοσμέννα βουνά, που με τις άσπρες κορυφές τους προστατεύουν το χωριό μας, έλαμψαν για άλλη μία χρονιά κάτω από τον εκτυφλωτικό ήλιο. Στη γη φύτρωσε επιτέλους το χορτάρι και τα μικρολούλουδα ψήλωσαν σε κάθε καλντερίμι. Ώρα είναι να έρθουν και τα κοπάδια κατά πάνω, αλλά και οι πολυάσχολοι αστοί να ανέβουν για λίγο στα ορεινά λιβάδια για να χαρούν την άνοιξη.

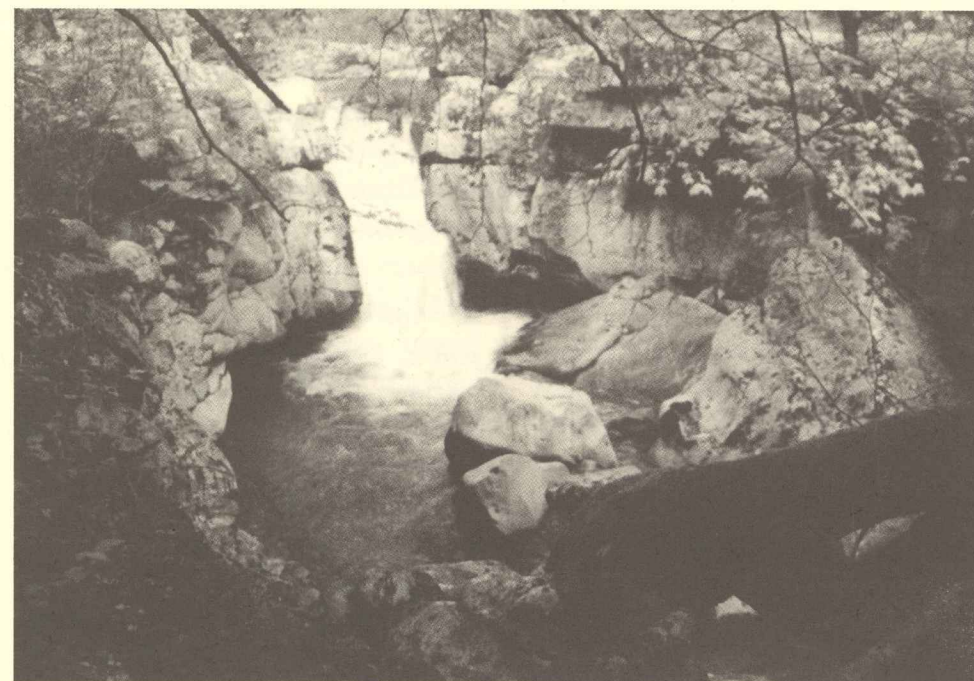
Αρκετοί ήταν οι επισκέπτες που ανέβηκαν στους Καλαρρύτες το περασμένο Πάσχα για να γιορτάσουν και να ακολουθήσουν τα θρησκευτικά έθιμα του τόπου μας. Βαθεία κατάνυξη στον Άγιο Νικόλα και ο κόσμος καθημερινά πλήθαινε. Εντυπωσιάστηκαν οι πρωτευουσιάνοι από το φιλότιμο των ντόπιων: μόνοι τους καθαρίζουν την εκκλησία, μόνοι τους τη στολίζουν, ψέλνουν, οργανώνουν όσα χρειάζονται. Δάκρυσαν οι μανάδες όταν είδαν για πρώτη φορά τα αγόρια τους να φορούν Μεγάλη Παρασκευή τα παπαδίστικα και να συνοδεύουν στην πλατεία τον Επιτάφιο, βαστώντας με σεβασμό τα εξαπτέρυγα. Μήπως συμβαίνουν ποτέ όλα τούτα στα κοσμικά νησιά και στις πλούσιες γειτονιές;

Αλλά δεν είναι μόνο τούτο. Το περπάτημα γύρω από το χωριό σε ξανάνιωνε. Μέχρι τους Αγίους Αναργύρους τα καταπράσινα λιβάδια αντανακλούσαν την ευτυχία της φύσης. Γάργαρα νερά έτρεχαν από τις πλαγιές και τα πουλιά κελαϊδούσαν με όλη τους τη δύναμη. Τραγουδούσαμε κι εμείς περπατώντας και λέγαμε να μην κυλήσει πια ο χρόνος. Όμως, μας φάνηκε τότε ότι τίποτε δε χάθηκε ακόμα για τους Καλαρρύτες. Ότι μπροστά μας υπάρχει μέλλον. Πολύ μακρύ μέλλον.

Η Σύνταξη

Τα άρθρα δεν εκφράζουν - κατ' ανάγκη - και τις απόψεις του Συλλόγου.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΜΑΣ

Καταρράκτης στο Χρούσια ποταμό.

Στα πλαίσια της υλοποίησης της σύμβασης μεταξύ της «Αναπτυξιακής Εταιρείας των Καλαρρυτών Α.Ε.» και της «Αγροτουριστικής Α.Ε.», που όπως είναι γνωστό υπογράφηκε τον Φεβρουάριο 2004, το Σάββατο 16 Απριλίου 2005 επισκέφθηκε το χωριό μας κλιμάκιο της δευτέρας, αποτελούμενο από την Πρόεδρό της κ. Μπριγκίτε Παπασταύρου και τρεις υπαλλήλους της. Παραβρέθηκε επίσης και ο αρχιτέκτων κ. Κωστής Παπαντωνίου, πρώην προϊστάμενος Τμήματος στην Υπηρεσία του Ε.Ο.Τ. που ήταν αρμόδια για τους παραδοσιακούς οικισμούς. Η Υπηρεσία αυτή συνέταξε τις μελέτες για την αξιοποίηση των τριών κτιρίων, που ανήκουν κατά κυριότητα στην «Αναπτυξιακή Εταιρεία των Καλαρρυτών Α.Ε.» και τις οποίες μελέτες θα ακολουθήσει η «Αγροτουριστική Α.Ε.». Ο κ. Παπαντωνίου έχει αναλάβει Σύμβουλος-Αρχιτέκτων, μετά από παράκληση της διοίκησης της «Αγροτουριστικής Α.Ε.», για την επικαιροποίηση και εφαρμογή των μελετών αυτών. Το κλιμάκιο της «Αγροτουριστικής Α.Ε.», που διανυκτέρευσε στο χωριό μας, επισκέφθηκε τα γνωστά τρία κτίρια (οικία Κωσταδήμα, Κασαρεία Φασούλα και Παλαιό Σχολείο), στα οποία θα γίνουν οι προβλεπόμενες από τη σύμβαση και τις μελέτες παρεμβάσεις και ενημερώθηκε γενικότερα για

την υφιστάμενη υποδομή και τις δυνατότητες ανάπτυξης των Καλαρρυτών, δεδομένου ότι στις προθέσεις της «Αγροτουριστικής» είναι, πέρα από την αξιοποίηση των τριών αυτών κτιρίων (ως ξενώνων των δύο πρώτων και ως εκθετηρίου κ.λπ. αργυροχρυσόχας του τρίτου) η γενικότερη ανάπτυξη των Καλαρρυτών και της περιοχής τους, ως κέντρου ήπιου και θεματικού τουρισμού.

Στους Καλαρρύτες ήρθε την ημέρα αυτή, προκειμένου να συναντηθεί επιτόπου με το κλιμάκιο της «Αγροτουριστικής Α.Ε.» και να συμμετάσχει στη συζήτηση, και ο Υφυπουργός ΠΕΧΩΔΕ και βουλευτής Ιωαννίνων κ. Σταύρος Καλογιάννης, στο έντονο ενδιαφέρον του οποίου οφείλεται, σε μεγάλο βαθμό, η επίτευξη της υλοποίησης της προαναφερθείσας σύμβασης. Άλλωστε είναι γνωστές οι προσπάθειες του κ. Καλογιάννη για την ανάπτυξη των Καλαρρυτών και την ανάδειξη της περιοχής των Τζουμέρκων, για τις οποίες άλλωστε έχουμε γράψει σε προηγούμενο τεύχος μας.

Οι εντυπώσεις των φιλοξενομένων μας ήταν θετικές για το χωριό μας. Τους εντυπωσίασε κυρίως η παραδοσιακή αρχιτεκτονική των κατοικιών του και ο οικισμός ως σύνολο, σε συνδυασμό με το επιβλητικό τοπίο και τη ζεστασιά των ανθρώπων του. Εκτίμη-

σαν ιδιαίτερα το γεγονός ότι, τόσο η Κοινότητα, όσο και οι Καλαρρυτινοί, ντόπιοι και της διασποράς, είναι πρόθυμοι να συνδράμουν αφιλοκεδώς οποιαδήποτε προσπάθεια ανάπτυξης του χωριού τους.

Στην όλη αυτή εικόνα, πέραν του κ. Καλογιάννη, συνέβαλαν αποφασιστικά, τόσο ο Πρόεδρος του χωριού Χρήστος Κοταρέλας, που αποδείχθηκε άξιος αμφιτρύων και άριστος στις δημόσιες σχέσεις, όσο και ο Ναπολέων Ζάγκλης, ο οποίος ξεπέρασε τον εαυτό του σε ό,τι είχε σχέση με τη φιλοξενία των επισκεπτών. Θα λέγαμε μάλιστα, από όσα ακούσαμε από αυτούς, ότι εντυπωσιάστηκαν από το «μουσικό συγκρότημα» του χωριού, με τους αδελφούς Γάκη και Κώστα Μπακαγιάννη και τον Ναπολέοντα Ζάγκλη στο ντέφι, που κατάφεραν, όχι μόνο να δημιουργήσουν πηγαίο κέφι, αλλά και να βάλουν στον χορό ανθρώπους που ίσως άκουγαν για πρώτη φορά Ηπειρώτικα τραγούδια. Στις συσκέψεις που έγιναν, στο Κοινοτικό Κατάστημα και στο καφέ-εστιατόριο του Ναπολέοντα, ήταν παρών, εκτός από τους Κοινοτικούς Συμβούλους Παύλο Μπαϊκούση και Σταύρο Αρλέτο, ο Πρόεδρος της «Αναπτυξιακής Εταιρείας των Καλαρρυτών Α.Ε.» κ. Απόστολος Γκατζόγιας, που μερίμνησε άλλωστε για τη μεταφορά στο χωριό μέρους του κλιμακίου της «Αγροτουριστικής Α.Ε.» και ο οποίος, μαζί με τον Κ. Τσιμπίκη εκπροσώπησαν την «Αναπτυξιακή Εταιρεία των Καλαρρυτών Α.Ε.». Οι δύο τους είχαν ενεργή συμμετοχή στις συζητήσεις, αφού οι αποφάσεις που θα ληφθούν δεσμεύουν την Καλαρρυτινή Εταιρεία, που είναι και η αντισυμβαλλόμενη στη σύμβαση με την «Αγροτουριστική Α.Ε.».

Στις συσκέψεις αυτές και στις συζητήσεις παραβρέθηκε και ο Πρόεδρος του Συλλόγου μας κ. Σπύρος Φασούλας. Όπως πληροφορούμαστε, η «Αγροτουριστική Α.Ε.» ετοιμάζει ήδη τον φάκελο που θα υποβάλλει στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, για την ένταξη του έργου ως επιδοτούμενου σε κάποιο πρόγραμμα αναπτυξιακό, βάσει του οποίου η ίδια θα συμμετάσχει με το 45% της δαπάνης, ενώ το υπόλοιπο θα δοθεί ως επιδότηση.

Από τα αρχεία των Καλαρρυτών...

Παρακολουθούμε τη συνέχεια της περιπέτειας των αδελφών Γρηγορίου και Αποστόλου Βογιάρου από τους Καλαρρύτες, η οποία ξεκίνησε όταν αυτοί κατηγορήθηκαν άδικα από τον Υποτελώνη Καλαρρυτών για λαθρεμπόριο πετρε-

Ύφεση
Του Γρηγορίου Βογιάρου και Αποστόλου Βογιάρου κατοίκων Καλαρρυτών.

Κατά
Της υπ. Αριθ. 9 και από 5 Δεκεμβρίου 1896 αποφάσεως του υποτελώνου Καλαρρυτών.

Ενώπιον του επί των Οικ. Σ. Υπουργείου Νομικού Συμβουλίου

Εκκαλούμεν την ανωτέρω ρηθείσα απόφασιν του κ. Υποτελώνου Καλαρρυτών και αιτούμεθα την μεταρρυθμίσιν αυτής καθ'όλας αυτής διατάξεις, επί τω τέλει ν'απαλλαγώμεν πάσης ποινής προστίμου και των τελών της σημερινέως διά τους εξής λόγους.

1. Διότι επί ολόκληρον τριακονταετίαν μετερχόμεθα το επάγγελμα του εμπόρου και ουδέποτε εκατηγορήθημεν ουδέ επί τη ελαχίστη πράξει, εξήσαμεν και ζώμεν εν τιμή και απολαύσαμεν την κανονισμένην κοινωνικήν υπόληψιν.

2. Διότι ο κ. υποτελώνης Καλαρρυτών Δ. Ζαχαρόπουλος χωρίς να εξετάσῃ και μάθῃ ἀλλ'επί τω λόγω ότι είμεθα αδελφοί περιέλαβεν εν τη εκκαλούμενη αποφάσει του και τον πρώτον ημών Γρηγ. Βογιάρον ως ου μετάσχοντα εν τω παντοπωλείω τούτο, ενώ τούτο ανήκει εις τον δεύτερον ημών Αποστόλον Βογιάρον και τούτου ένεκα αιτούμεθα την εξαίρεση αυτού.

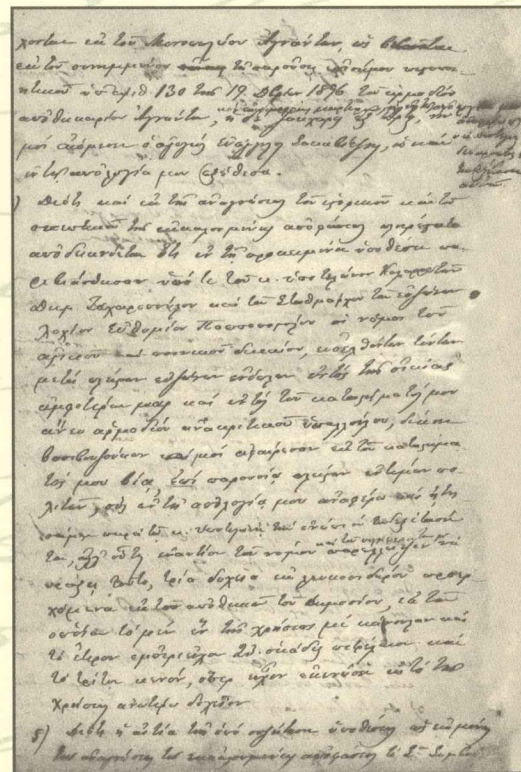
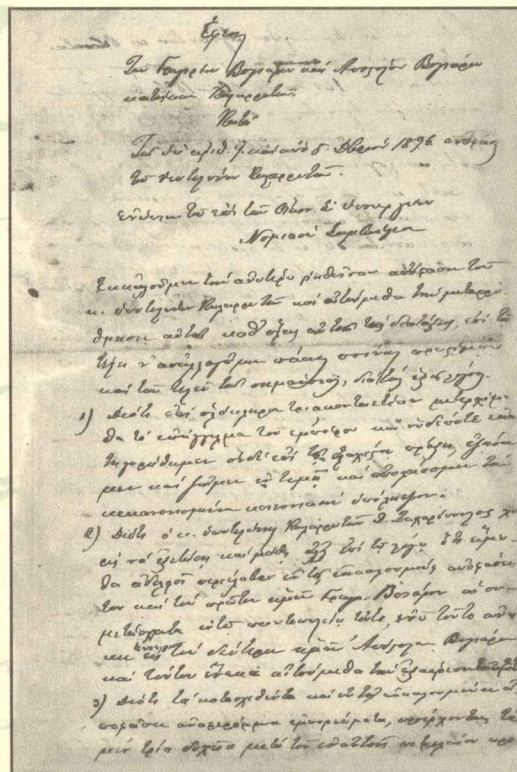
3. Διότι τα κατασχεθέντα και εν τη εκκαλούμενη αποφάσει αναφερόμενα εμπορεύματα προέρχονται τα μεν τρία δοχεία μετά του εν αυτοίς πετρελαίου προ-

λαίου από το απέναντι Τουρκικό έδαφος (το χωριό Συρράκο) το 1896. Δημοσιεύουμε το κείμενο της Έφεσης που υποβλήθηκε από τους δύο αδελφούς προς το Νομικό Συμβούλιο του τότε Υπουργείου επί των Οικονομικών.

έρχονται εκ του Μονοπωλείου Αγνάντων ως βεβαιούται εκ του συνημμένου τη παρούσι επισήμου πιστοποιητικού υπ' αριθ. 130 της 19 Δεκεμβρίου 1896 του αρμοδίου αποθηκαρίου Αγνάντων και εκ διαφόρων μαρτύρων ως εν τη απολογία μου αναφέρω ως ο κ. υποτελώνης δεν προέβη εις την εξέτασιν αυτήν, η δε ζάκχαρις εξ Άρτης, ην μοι εκόμισεν ο αγωγεύς Ευάγγελος Σακαβίτζης, ως και εν τη απολογία μου εξέθεσα.

4. Διότι και εκ της αναγνώσεως του ιστορικού και του σκεπτικού της εκκαλουμένης αποφάσεως πληρέστατα αποδεικνύεται ότι εν τη προκειμένη υποθέσει παρεβιάσθησαν υπό τε του κ. υποτελώνου Κ. Δημ. Ζαχαροπούλου και του Σταθμάρχου των ευζώνων λοχίου Ευθυμίου Παππαποστόλου οι νό-

μοι του αστικού και ποινικού δικαίου, εισελθόντων τούτων μετά πλείστων ευζώνων ενόπλων εντός της οικίας αμφοτέρων μας και εντός του καταστήματός μου άνευ αρμοδίου ανακριτικού υπαλλήλου, δίκην βαστβουζούκων και μοι αφαίρεσαν εκ του καταστήματός μου βία, επί παρουσία πλείστων εντίμων πολιτών, ους εν τη απολογία μου αναφέρω και ητησάμην παρά τω κ. Υποτελώνη την ενώπιόν των εξετάσιν του, αλλ' ούτος εναντίον του νόμου και των συμφερόντων μου παρέλλειψεν να πράξει τούτο, τρία δοχεία εκ Δημοσίου, εκ των οποίων το μεν εν της χρήσεως με κάνουσαν και το έτερον εμπεριείχαν 23 οκάδας πετρελαιον και το τρίτον κενόν, όπερ είχαν εκκενώσει εις το της χρήσεως ανωτέρω δοχείον.

Έφεση των Γρηγορίου Βογιάρου και Αποστόλου Βογιάρου

5. Διότι η αιτία της υπό συζήτησιν υποθέσεως ως εκ μόνης της αναγνώσεως της εκκαλουμένης αποφάσεως το Σον Συμβούλιον θα νοήση ότι δεν είναι η παράβασις των τελών και του Μονοπωλείου του Κράτους νόμων, αλλ' η παράβασις του καθήκοντος των ανωτέρω αρχών και η ιδιοτελής διαφορά αυτών, ως τούτο αποδεικνύεται πληρέστατα εκ των εξής παραστατικών α) διότι ο υποτελώνης Δ. Ζαχαρόπουλος εναντίον του νόμου και του δικαίου δεν προέβη εις την εξέτασιν των εν τη αιτιολογία μου προταθέντων μαρτύρων προς απόδειξιν της αληθείας, θέλων δια του τρόπου τούτου να με αποκλείσει των νομίμων μέσων και δικαιωμάτων μου προς μεγίστην βλάβην και ζημίαν μου, β) διότι αυτός ούτος δια της εκκαλουμένης αποφάσεως του φάσκει και αντιφάσκει, εν μεν τω ιστορικό αυτής ισχυρίζεται ότι «εύρομεν εν τω καταστήματι τρία δοχεία, εξ ων δύο δοχεία έφερον σφραγίδα του Μονοπωλείου, το δε έτερον έφερεν

σφραγίδα Οθωμανικήν» και γ) διότι ισχυρίζεται ότι «έκαστον δοχείον φέρει δύο σπás» και επειδή εκ τούτων πείθεται ο πολύπειρος υποτελώνης Δ. Ζαχαρόπουλος ότι προέρχεται εκ του οθωμανικού εδάφους.

6. Διότι, αλλοίμονον! Αν υποτελώναι και δη των Καλαρρυτών, χωρίς να ιδωσί τι, χωρίς να εξετάσουσι, χωρίς να λέγουσι τι ωρισμένον είχαν το δικαίωμα να καταδικάζουσιν όντινα ήθελον, τότε και η ελευθερία και η περιουσία παντός πολίτου ήθελεν είσθε προβληματική.

7. Διότι εναντίον των ρητών διατάξεων του νόμου, οι ανωτέρω υποτελώνης Δ. Ζαχαρόπουλος και Σταθμάρχης Ευθ. Παππαπολίτου, δεν μοι επέτρεψαν να υπογράψω εις το υπ' αυτών συνταχθέν πρωτόκολλον κατασχέσεως, και επί τούτω διαμαρτυρήην αμέσως ενώπιον των παρευρεθέντων κατά την στιγμήν ταύτην διαφορία πολιτών, και αν εν τη σχετική δικογραφία υπάρχει πρωτόκολλον φέρον παραπόδας αυτού την

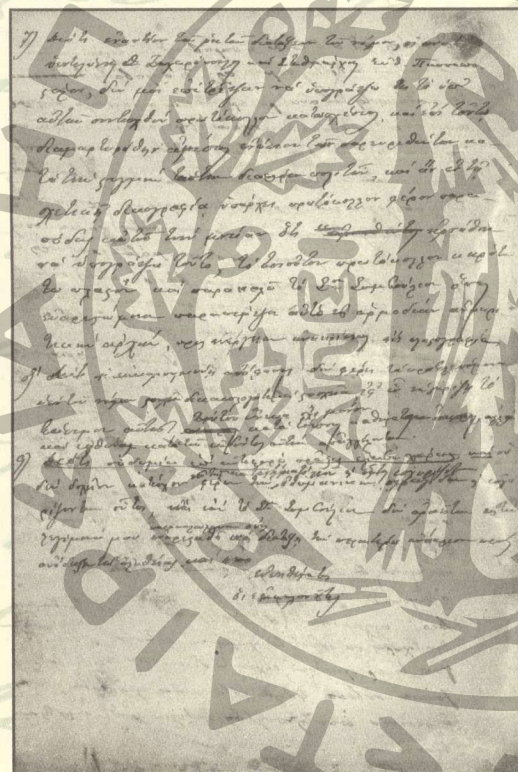
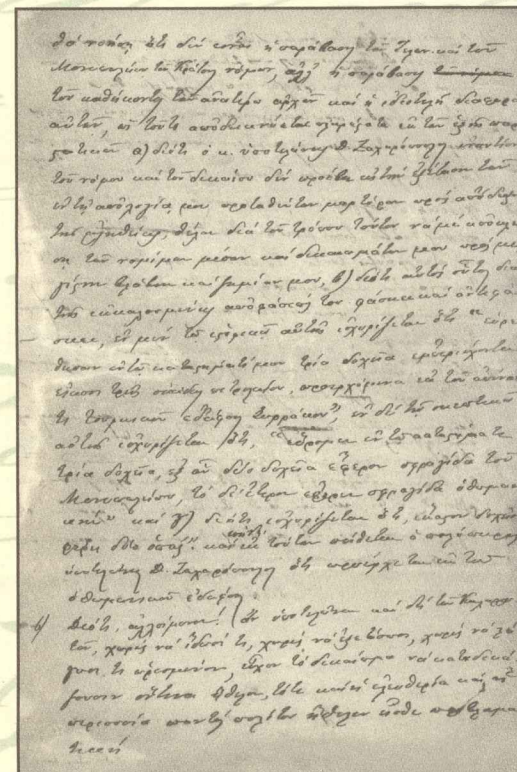

μνείαν ότι ηρνήθην να υπογράψω τούτο, το τοιούτον πρωτόκολλον κηρύττω πλαστόν και παρακαλώ το Σον Συμβούλιον όπερ ευαρεστώμενον παραπέμψη αυτό εις αρμοδίαν ανακριτικήν αρχήν, προς ενέργειαν ανακρίσεως της πλαστογραφίας.

8. Διότι η εκκαλουμένη απόφασις δεν φέρει τα προβλεπόμενα υπό του νόμου δικαιολογητικά στοιχεία, εφ' ων να στηρίζει το αίτημα αυτής. Τούτου ένεκα όχι μόνον (η) κατάθεσις καθίσταται άκυρος, αλλά και ευθύναις κατά (του) εκδόντος αυτήν απαγγέλονται.

9. Διότι ουδεμία επ' αυτοφόρω πράξις έλαβε χώραν και ουδέν δοχείον κατείχον εν των καταστήματί μου, ως ούτος ισχυρίζεται, φέρων την οθωμανικήν σφραγίδα ως ισχυρίζονται ούτοι, και εάν το Σον Συμβούλιον δεν αρκείται εις τα λεγόμενά μου παρακαλώμεν όπως ευαρεστηθή και διατάξη την περαιτέρω ανάκρισιν προς απόδειξιν την αληθείας...

Οι εκκαλούντες

Από τα αρχεία των Καλαρρυτών...

Παρουσιάζουμε ένα Πιστοποιητικό Δημοτολογίου του 1891, που χρησιμοποιήθηκε για έκδοση διαβατηρίου και μετάβαση σε τουρκικό έδαφος, καθώς και μία χειρόγραφη απόδειξη δανειοδότησης του 1887.

Αριθ.270
Βασιλείον της Ελλάδος
Ο Δήμαρχος Καλαρρυτών

Πιστοποιεί ότι
Ο Απόστολος Κων/νου Βογιάρος είναι κάτοικος δημότης Καλαρρυτών εγγεγραμμένος εις το Μητρώον αρρένων του υφ ημάς δήμου υπό του αυξ. Αριθμού 89 ως γεννηθείς το έτος 1833 άγει δε ήδη το 38ον έτος της εαυτού ηλικίας, ότι είναι απολαμβάνει απάντων των αστικών και πολιτικών αυτού δικαιωμάτων και είναι αρίστης διαγωγής. Μεταβαίνει εις Μέτσοβον της Τουρκίας μετά του οδηγού του Γεωργίου Μπίσιου κατοίκου Δημότου Καλαρρυτών χάριν υποθέσεώς του κατεπειγουσής.

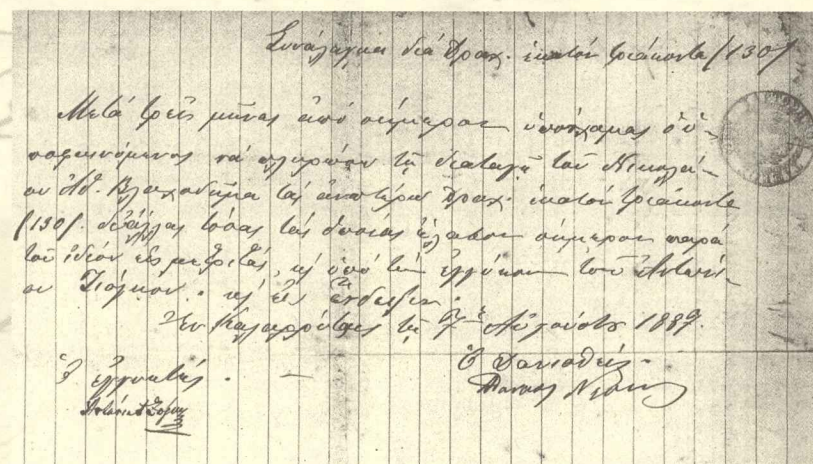
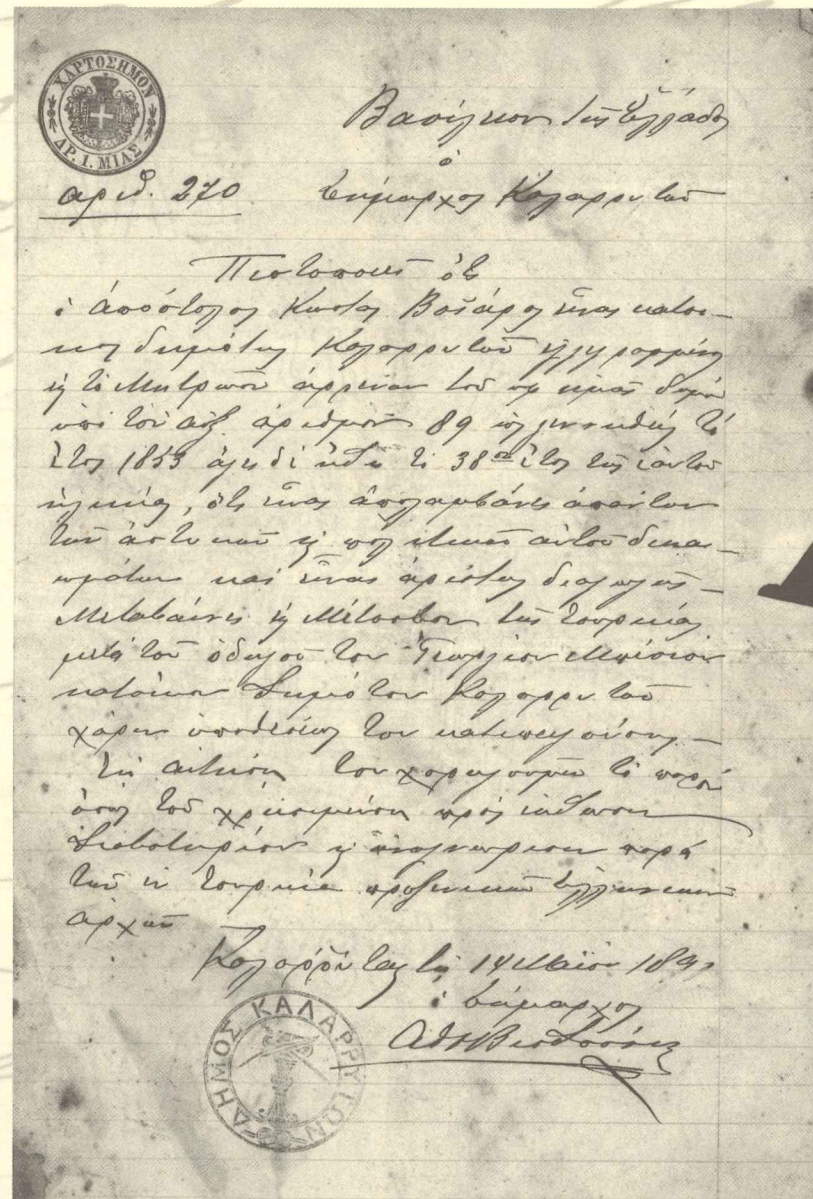
Τη αιτήσει του χορηγούμεν το παρόν όπως του χρησιμεύσι προς έκδωσιν διαβατηρίου και αναγνώριση παρά των εν Τουρκία προξενικών ελληνικών Αρχών.

Καλαρρύταις τη 14 Μαΐου 1891
Ο Δήμαρχος
Αθαν. Βισδάκης

Συνάλλαγμα διά Δραχ.
εκατόν τριάκοντα (130)

Μετά τρείς μήνας από σήμερα υπόσχομαι ο υποφαινόμενος να πληρώσω τη διαταγή του Νικολάου Αθ. Βλαχοδήμα τας ανωτέρω δραχ. εκατόν τριάκοντα (130) δι' άλλας τόσας τας οποίας έλαβον σήμερα παρά του ιδίου εις μετρίτας, ως υπό την εγγύησιν του Αντωνίου Ζιόγκου ως εις ένδειξιν.

Εν Καλαρρύταις τη 7η Αυγούστου 1887
Ο εγγυητής
Αντώνιος Ζιόγκος
Ο Δανισθείς
Αθανάσιος Νέσης

Από τα αρχεία των Καλαρρυτών...

Καλαμπάκα, 9 Οκτωβρίου 1881

Συμπολίται!

Έλαβον την επιστολήν Σας πολύ αργά και ένεκεν τούτου ήργησα ν' απαντήσω ουδέποτε πατριώτας ελυπήθην διά τα χυθέντα αίματα και διά τας καταστροφάς ας υπέστημεν, διότι η πατρίς είναι πασών των θυσιών ανωτέρα, ιδίως ήδη ευχαριστούμαι διότι οι πατριώται μου δεν μας ελησμόνησαν αν και προ ετών μακράν αυτών ζώμεν.

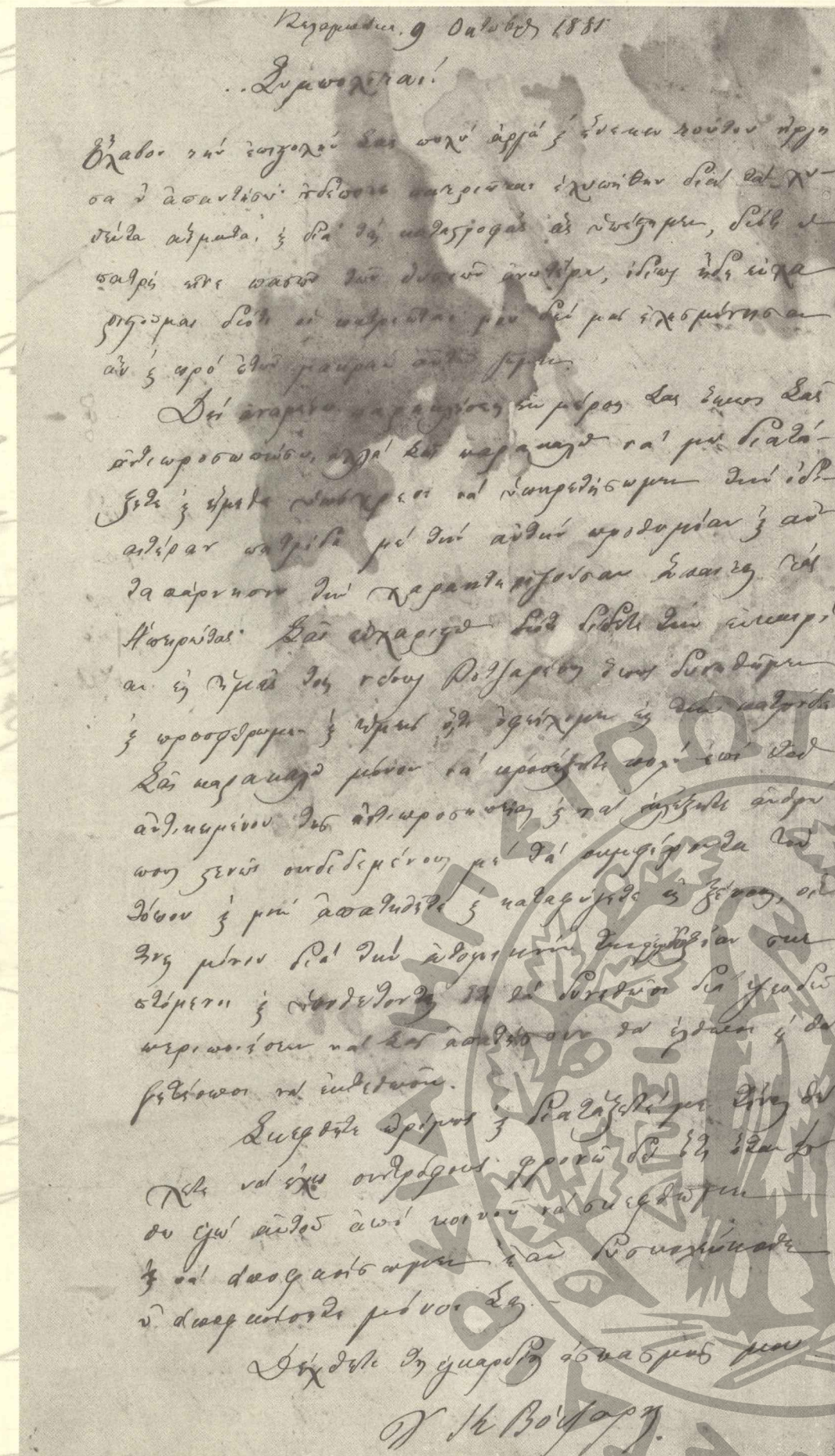
Δεν αναμένω παρακλήσεις εκ μέρους Σας όπως Σας αντιπροσωπεύσω, αλλά Σας παρακαλώ να με διατάξετε και είμεθα υπόχρεοι να υπηρετήσωμεν την ιδιαίτεράν πατρίδα με την αυτήν προθυμίαν και αυταπαρνήσιν την χαρακτηρίζουσαν άπαντας τους Ηπειρώτας. Σας ευχαριστώ διότι δίδετε την ευκαιρίαν εις ημάς τους όσους Βοτζαράιους όπως δυνηθώμεν και προσφέρωμεν και ημείς ό,τι οφειλομεν εις την πατρίδα.

Σας παρακαλώ μόνον να προσέχητε πολύ επί του αντικειμένου της αντιπροσωπείας και να εκλέχητε ανθρώπους στενώς συνδεδεμένους με τα συμφέροντα του τόπου και μην απατηθείτε και καταφύγετε εις ξένους, οίτινες μόνον διά την ατομικήν των φιλοδοξίαν σκεπτόμενοι και υποθέτοντες ότι θα δυνηθώσι διά ψευδών περιποιήσεων να Σας απατήσουν θα έλθωσιν και θα ζητήσωσι να εκτεθώσι.

Σκεφτείτε ωρίμως και διατάξετέ με τίνες θέλετε να έχω συντρόφους· φρονώ δε ότι όταν έλθω εγώ αυτού από κοινού να σκεφθώμεν και να αποφασίσωμεν εάν δυσκολεύθητε ή αποφασισήτε μόνον Σας.

Δεχτείτε τους εγκαρδίους ασπασμούς μου.

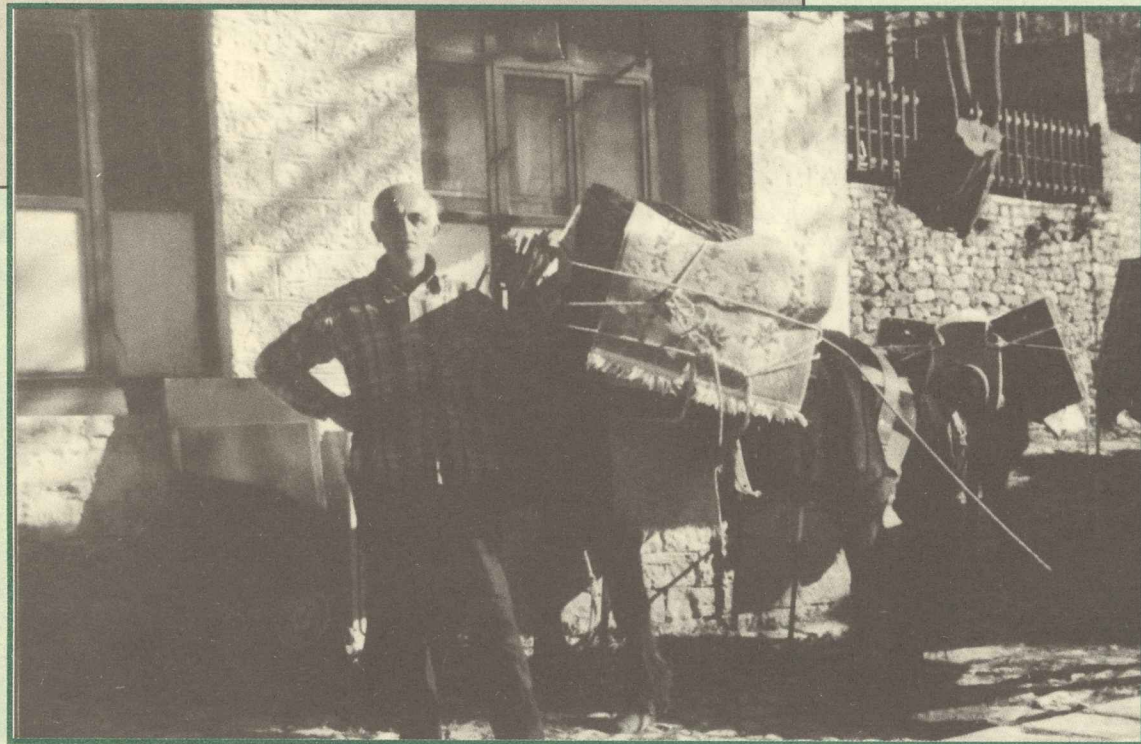
Χ. Κ. Βότζαρης

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΚΑΓΙΑΝΝΗΣ

Ο τελευταίος αγωγιάτης των Καλαρρυτών

Ο Κωνσταντίνος Μπακαγιάννης - για τους φίλους του Κώτας - είναι ένας από τους λιγοστούς κατοίκους - φύλακες των Καλαρρυτών. Ίσως είναι ο τελευταίος αγωγιάτης της περιοχής μας, μια και είναι ο νεότερος από τους δύο που υπάρχουν, χωρίς να προβλέπεται αντικαταστάτης τους και συνεχιστής του ιστορικού αυτού επαγγέλματος.

Ο Κωνσταντίνος Μπακαγιάννης γεννήθηκε, πήγε σχολείο, μεγάλωσε και εργάζεται στους Καλαρρυτές που δεν εγκατέλειψε ποτέ, όπως έκαναν τόσοι και τόσοι άλλοι φίλοι, συμμαθητές, χωριανοί. Ζει με τη μητέρα και τις αδελφές του, είναι ενεργό μέλος της μικρής κοινωνίας του χωριού, πρόθυμος εθελοντής, μέλος στο Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Αγίου Νικολάου και αγωγιάτης, όπως ο πατέρας του Γρηγόρης Μπακαγιάννης, που έφυγε τον Αύγουστο του 2002 στα 83 του. Το πατρικό του σπίτι είναι χτισμένο επάνω στα ερείπια του παλιού αρχοντικού της οικογένειας Ραφτάνη, που κήκε το 1821 με την Επανάσταση, ενός σπιτιού τεράστιου, που τα όριά του έφταναν μέχρι το δρόμο. Το οικοπέδο αγοράστηκε από τον παππού του Κώτα, Γιώργο Μπακαγιάννη και σ' αυτό επάνω χτίστηκε ένα μικρότερο σπίτι. Έτσι η οικογένεια Μπακαγιάννη εγκαταστάθηκε στη νέα γειτονιά, φεύγοντας από την περιοχή «Μπούτσαλη» στην ανατολική είσοδο του χωριού, όπου βρίσκονταν χτισμένα τα «Μπακαγιαννέικα» σπίτια. Η περιοχή εκείνη αποτελεί τώρα μια απότομη πλαγιά με λίγες στάνες, αφού όλα τα παλιά σπίτια κατέρρευσαν. Υπήρχαν 30 με 40 σπίτια στο Μπούτσαλη τότε.

Τα παλιά χρόνια, όπως μας αφηγούνται οι αδελφές Μπακαγιάννη, όλες οι γυναίκες ύφαιναν κυρίως μάλλινα. Ύστερα έραβαν και τα ρούχα τους. Η γιαγιά τους Σάνα (Σουζάνα) έραβε σαλβάρια, γιλέκα, πουκάμισα αντρικά, καρπέτα και σακκιά. Το ίδιο καλή ράφτρα ήταν και η θεία τους Κωστούλα, αδελφή του Γρηγόρη, που ήρθε να μείνει μαζί τους κι έραβε για το χωριό από τραπεζομάντηλα και ρόμπες μέχρι φορέματα γιορτινά και νυφιάτικα. Ειδικότητα είχε στις «σφηκοφωλιές» και τα κουμπώματα με μικρά-μικρά κουμπάκια. Όλα καμωμένα στο χέρι και στη χειροκίνητη μηχανή.

Ο Κώτας διαθέτει σήμερα έξι άλογα που εξυπηρετούν ολόκληρο το χωριό στις μεταφορές αποσκευών, αγαθών και οικοδομικών υλικών. Τα φορτία δένονται με προσοχή επάνω στα σαμάρια με τριχιά, η άμμος και το χαλίκι μπαίνουν σε σακκιά, οι πέτρες ακουμπούν σε δεμένες σανίδες δεξιά και αριστερά του σαμαριού, μέχρι εκατό κιλά το φόρτωμα. Όλα τα αγαθά φορτώνονται και ξεφορτώνονται με δική του ευθύνη και τίποτα ποτέ δεν σπάει. Το καλοκαίρι, όταν υπάρχει πολλή δουλειά, τα φορτώματα ξεκινούν με το ξημέρωμα και σταματούν στη δύση του ήλιου. Εργάσιμες είναι τότε και οι επτά ημέρες της εβδομάδας, ενώ τον βοηθά ο αδελφός του Γάκης, που τραγουδά και στα καλαρρυτινά πανηγύρια. Ο κλάδος αυτός της οικογένειας Μπακαγιάννη έχει το πρατσούκλι Τσαλέκη, που σημαίνει «ατσαλένιο».

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΝΩΝ

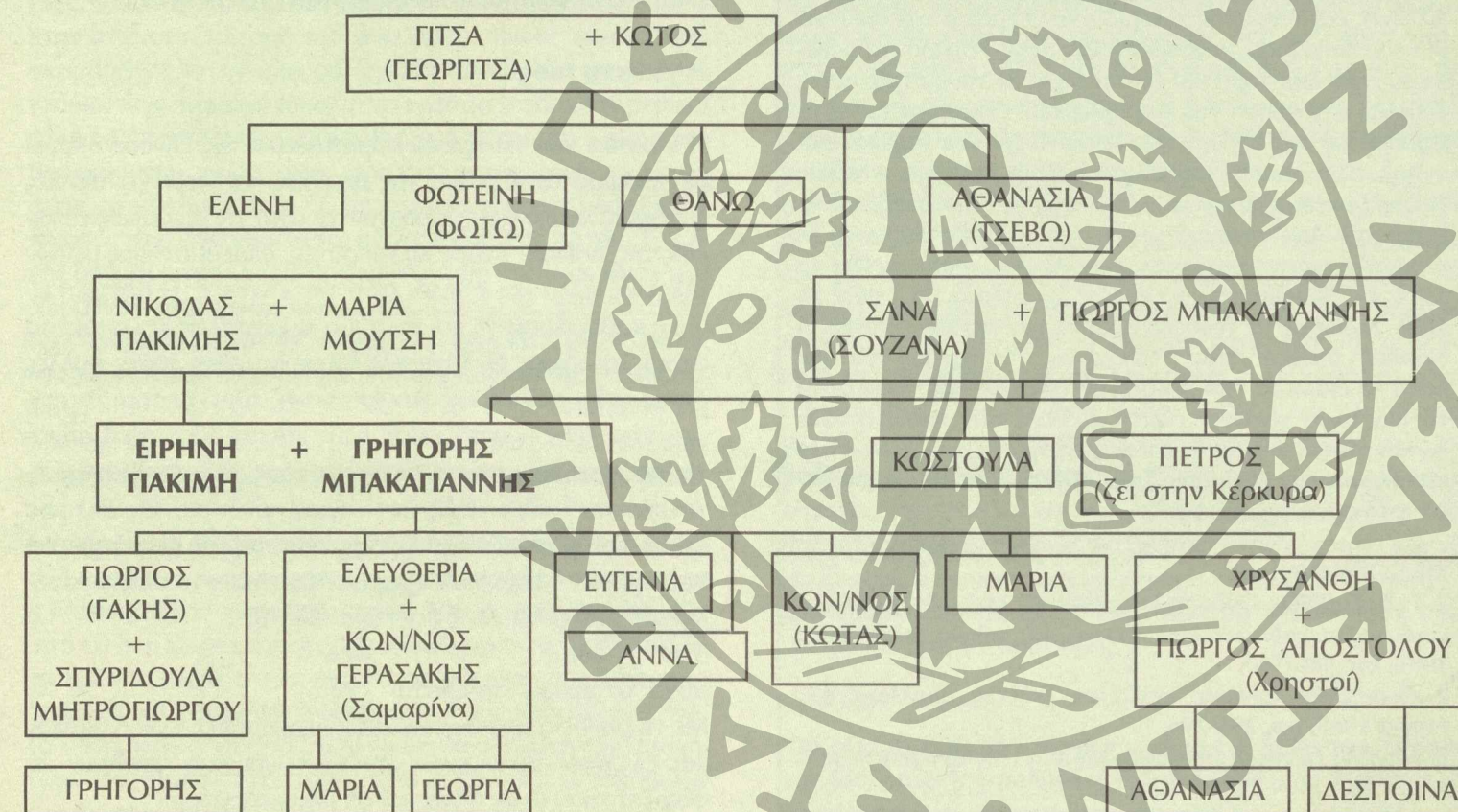

▲ Η Ειρήνη Μπακαγιάννη με τρεις από τις κόρες της, στην αυλή του σπιτιού τους.

◀ Η γιαγιά Σάνα Μπακαγιάννη (δεξιά) με τη μητέρα της Νίτσα και τον πατέρα της Κώτο.

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΚΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΓΡΗΓΟΡΗ ΜΠΑΚΑΓΙΑΝΝΗ

ΟΙ ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ ΚΑΙ Η ΓΥΡΩ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥΣ

Από το πρώτο βιβλίο των περιηγητικών αναμνήσεων του άγγλου ταγματάρχη W. M. Leake, Travels in Northern Greece, και την πρώτη επίσκεψή του στην περιοχή το καλοκαίρι του 1805, παραθέτουμε αποσπάσματα σε μετάφραση Μαίρης Ζάγκλη-Μπόζου*. Εδώ δημοσιεύουμε τη δεύτερη, και τελευταία, συνέχεια, που αφορά τους Καλαρρύτες.

ΟΥΙΛΙΑΜ ΜΑΡΤΙΝ ΛΗΚ

Γεννήθηκε στο Λονδίνο στις 14 Ιανουαρίου του 1777. Σε ηλικία 22 ετών, ως ανθυπολοχαγός του Βασιλικού Συντάγματος Πυροβολικού, πηγαίνει στην Κωνσταντινούπολη, με σκοπό την εκπαίδευση Τούρκων πυροβολητών. Από το 1801 μέχρι τον Ιούνιο του 1802 βρίσκεται στην Αίγυπτο για χωρομέτρηση του χώρου, αφού διέσχισε όλη τη Μικρά Ασία. Από εκεί αναχωρεί για την Αθήνα. Επιστρέφει στο Λονδίνο με το πλοίο του Έλγιν “Μέντωρ”, που μεταφέρει τα Ελγίνεια Μάρμαρα και το οποίο βυθίζεται στα Κύθηρα. Ο Ληκ χάνει όλα τα σχετικά με την Αίγυπτο χειρόγραφα και γυρίζει οδικώς στο Λονδίνο. Το 1804 επιστρέφει στην Ελλάδα, με σημαντική αποστολή από την Αγγλία. Σκοπός του ταξιδιού αυτού, στις ευρωπαϊκές κτήσεις της Τουρκίας, δεν ήταν μια απλή περιήγηση των περιοχών αυτών, αλλά να συμβουλευσει τους Τούρκους διοικητές σε αμυντικά θέματα, να χωρογραφήσει και να συγκεντρώσει πληροφορίες για τα παράλια της Αλβανίας και της Πελοποννήσου. Επίσης να καταγράψει δρόμους και περάσματα, να παρουσιαστεί στον Αλή Πασά και να τον βοηθήσει στην άμυνα του πυροβολικού, να συμβουλευσει τους Τούρκους για την πιο αποτελεσματική άμυνα των φρουρίων της Πελοποννήσου. Ακόμη να προχωρήσει και στην ενδοχώρα, εκτός από τα παράλια, και να συλλέξει πληροφορίες για τις πολιτικές και στρατιωτικές διαθέσεις των Ελλήνων. Με αυτή, λοιπόν, την τόσο σημαντική αποστολή ο Ληκ περιηγείται την Ελλάδα από τον Σεπτέμβριο του 1804 μέχρι τον Μάρτιο του 1810. Μαθαίνει πολύ καλά την ελληνική γλώσσα και συνδέεται με διακεκριμένους Έλληνες και Τούρκους. Γνωρίζει τον δημόσιο και πολιτικό βίο του Αλή Πασά, παραμένοντας στην Ήπειρο για μεγάλο χρονικό διάστημα και εκπαιδεύοντας τους στρατιώτες του Αλή στη χρήση του πυροβολικού. Ορίστηκε και αντιπρόσωπος της Αγγλίας στα Γιάννινα για ένα χρονικό διάστημα. Σε αντιστάθμισμα της επιρροής του Ληκ, ο Μέγας Ναπολέων έστειλε στον Αλή Πασά, τον Πουκεβίλ. Στα Γιάννινα ο Ληκ συναντάται και με τον Λόρδο Βύρωνα. Σε ηλικία 33 ετών επιστρέφει στην Αγγλία, όπου εκδίδει το 1814 το “Researches in Greece”. Σε ηλικία 58 ετών, το 1835, εκδίδεται σε τέσσερις τόμους το έργο του “Travels in Northern Greece”, που περιέχει τις περιηγήσεις του Ληκ κατά τη διάρκεια των τεσσάρων ταξιδιών του. Όλο αυτό το διάστημα γίνονται εκδόσεις όλων των περιηγητικών του εντυπώσεων. Ο Ληκ παντρεύτηκε σε ηλικία 61 ετών και πέθανε τον Ιανουάριο του 1860, σε ηλικία 83 ετών, μετά από σύντομη ασθένεια.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

1. Γ. Β. Σαββίδη, Προσεγγίσεις στον W. M. Leake, Ανάπτυπο από το περιοδικό Εποχές τεύχ. 43, Αθήνα, Νοέμβριος 1966, σσ. 480-500.
2. Θεσσαλικά Χρονικά, Έκτακτος Έκδοσις, Ουίλλιαμ Ληκ, Αθήνα 1965, σσ. 295-296.
3. Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια, Π. Δρανδάκη, Λήμμα Ληκ, Γ.Μ.

Τα σπίτια τους

Τα σπίτια των Καλαρρυτών είναι, όλα σχεδόν, μικρά, αλλά γενικά είναι καθαρά, καλοβαλμένα και ωραία επιπλωμένα, σύμφωνα με τις ελληνικές αντιλήψεις για τις ανέσεις. Οι κρεμαστοί κήποι, που χωρίζουν τα σπίτια μεταξύ τους, ποτίζονται από ρυάκια πολυάριθμων πηγών, δίνοντας σε κάθε μέρος της κωμόπολης τέτοιο κρύο και καθαρό νερό που οι Καλαρρυτιώτες είναι δίκαια περήφανοι. Οι στέγες των σπιτιών καλύπτονται με “πλάκαις”, όπως γίνεται και στα άλλα ορεινά ελληνικά χωριά ή με μεγάλες πλάκες ασβεστόλιθου, που εύκολα σκίζεται σ’ αυτό το σχήμα. Αυτές τετραγωνίζονται, λίγο ή πολύ ή τους δίνουν και άλλα σχήματα, ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα του ιδιοκτήτη. Γενικά απαιτούνται μεγάλες ποσότητες πέτρας για να μπαίνουν η μία πάνω στην άλλη. Μ’ αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται μεγάλη αντίσταση στους δυνατούς ανέμους που κυριαρχούν σ’ αυτό το ύψωμα και που το χειμώνα, συχνά, παρόλες τις προφυλάξεις ξεσκεπάζουν τα σπίτια από τις στέγες.

Κάθε καλό σπίτι έχει ένα “χειμωνιόν” ή χειμωνιάτικο διαμέρισμα στο κάτω πάτωμα. Πάνω απ’ αυτό υπάρχει το κύριο δωμάτιο υποδοχής με παράθυρα από χοντρό βενετικό γυαλί κατώτερης ποιότητας αλλά αλλιώς κατασκευασμένο και εξοπλισμένο με τουρκική τεχντροπία, που δεν είναι κατάλληλη για το κλίμα αυτών των βουνών.

Η γλώσσα τους

Η γλώσσα των βλάχικων κωμοπόλεων της Πίνδου διαφέρει ελαφρά από εκείνη της Βλαχίας και περιέχει πολλές λατινικές λέξεις που προέρχονται από τις ρωμαϊκές αποικίες της Δακίας. Στους Καλαρρύτες, όλοι οι άνδρες μιλούν ελληνικά αλλά και πολλές από τις γυναίκες. Η βλάχικη είναι η καθομιλουμένη και στις δύο κωμοπόλεις και ανάμεσα στους τσέλιγκες. Οι λατινικές λέξεις δεν είναι τόσες πολλές όπως στην ιταλική και την ισπανική, αλλά οι τροποποιήσεις των λέξεων στην κλίση τους και τα βοηθητικά ρήματα, σε μερικούς από τους τύπους τους, έχουν αλλαχθεί λιγότερο από κάθε άλλη λατινογενή γλώσσα. Οι Έλληνες έχουν την παρακάτω έκφραση σαν παράδειγμα της φωνητικής των Βλάχων, ένα χαρακτηριστικό στο οποίο τα ελληνικά από μόνα τους δεν είναι ελλιπή:

ο’αο αυέ ο’ι αυ’α

αυγά σταφύλια πρόβατα εδώ

Με τη βοήθεια αυτών των λέξεων οι ομάδες των Αλβανών και Ελλήνων παλικάριών μπορούν να παραγγείλουν το φαγητό τους όταν φθάνουν σε βλάχικα χωριά.

Άβατο

Στα βορειοανατολικά των Καλαρρυτών μία μεγάλη πλευρά, με το μεγαλύτερο μέρος της καλλιεργήσιμης γης που ανήκει στην κωμόπολη, καταλήγει σ’ ένα χείμαρο, το μεσαίο από τρεις παραπόταμους και σχηματίζει ένα από τα παρακλάδια του ποταμού Άρτας. Στην πιο χαμηλή περιοχή της πλαγιάς, από την πλευρά του ποταμού, βρισκόταν η ελληνική πόλη που δέσποζε σ’ αυτή την απομονωμένη περιοχή. Τα ερείπια της σώζονται και σχεδόν ολόκληρη η περιοχή μπορεί ν’ ανιχνευθεί, αν και αποτελείται από σκόρπια τμήματα τοιχοποιίας, με αρκετά μεγάλες ποσότητες πέτρας. Από εκεί βλέπουμε τις κληματαίες στις πλαγιές και πίσω τους ψηλούς βράχους που είναι και το τελευταίο όριο της κωμόπολης.

Στην απέναντι πλευρά του χειμάρρου υψώνεται απότομα ένας βράχος, στην πλευρά δηλαδή που βρίσκεται το Ματσούκι. Λίγο παρακάτω από τα ερείπια υπάρχουν μερικοί μύλοι. Από την αρχαία τοποθεσία η θέα είναι εξαιρετικά περιορισμένη προς κάθε πλευρά, εκτός από τη μεριά προς το ποτάμι, όπου το άνοιγμα μας δείχνει δασωμένες πλαγιές που αγκαλιάζονται με τα βουνά της Άρτας. Το μέρος ονομάζεται Βιλιτζά ή Βιγκλιτζά, μία τροποποίηση του ρωμαϊκού vigla, όπως και το λατινικό vigilo, από το οποίο έχει προέλθει, μπορεί δε να βρεθούν ίχνη ίδιας ρίζας, όπως το ελληνικό συνώνυμο Phyle. Η παλιά κατάσταση στην περιοχή των Καλαρρυτών διατηρήθηκε στην ακόλουθη έκφραση: Κάστρο Βηλιτζά, χωρίον Ματζύκι, Ακαλαρρύταις μαχαλά και Συράκο πέντε σπίτια, εννοώντας ότι παλιότερα η Βιλιτζά ήταν κάστρο, το Ματσούκι κωμόπολη, οι Ακαλαρρύτες μια απόμακρη συνοικία της κωμόπολης και το Συράκο αποσπασμένο χωριουδάκι. Αλλά τέτοια είναι η αλλαγή, ώστε τώρα υπάρχουν 500 σπίτια σε κάθε ένα από τα δυο χωριά και στο Ματσούκι μόνο 25. Πριν από λίγα χρόνια (πριν ο Αλή πασάς κατακτήσει τα Γιάννινα) υπήρχαν 40 τουρκικές οικογένειες στους Καλαρρύτες, αλλά τότε ήταν η επιρροή των χριστιανών εκείνη την εποχή, χάρη στη Βαλιδέ Σουλτάνα, που οι Τούρκοι μετακόμισαν στη Βεντζίστα, πέρα από τον Ασπροπόταμο.

Αξίζει να σημειωθεί, ότι σε κάθε μέρος της Ελλάδας, όταν οι συνθήκες ευνοούσαν την εργατικότητα και την ασφάλεια των Ελλήνων και τους δίνονταν η δυνατότητα να αποκτήσουν άνεση και πλούτο, αυτοί δεν έχαναν την ευκαιρία με την απερισκεψία τους και τη ματαιοδοξία ή με τη ζηλοφθονία τους και τα συνεχή πείσματα, να προκαλούν την αρπακτικότητα και τη λαφυραγωγία των τυράννων τους. Οι βλάχοι, που έχουν λιγότερη έμφυτη εξυπνάδα από τους Έλληνες, είναι προικισμένοι με μεγάλη σταθερότητα, υπερηφάνεια και επιμονή, είναι εδώ που τα λέμε σαν όλους τους δημοκράτες (γι’ αυτό μπορούν να συγκριθούν με τους Έλληνες των Ελευθεροχωριών που δεν ανέχονται τον δεσποτισμό της Υψηλής Πύλης) και δεν είναι απαλλαγμένοι από ραδιουργίες και διχόνοιες. Ο πασάς φροντίζει να είναι καλά πληροφορημένος από τους τοπικούς άρχοντες και δεν επιτρέπει τις αλλαγές. Δεν πάει πολύς καιρός που ανακάλυψε ότι ο Γ.Τ. (Γεώργιος Τουρτούρης), ένας από τους τοπικούς άρχοντες, είχε δανείσει ένα μεγάλο ποσό στην κωμόπολη και ήθελε πολύ να πάρει πίσω τα λεφτά του, πράγμα που δεν μπορούσαν να κάνουν οι κάτοικοι. Ο πασάς πρόσφερε στον Τ. την παρέμβασή του με την προϋπόθεση ότι θα έπαιρνε ένα μεγάλο ποσό. Πριν μερικά χρόνια οι Καλαρρυτιώτες είχαν κάνει κάποια κίνηση, επειδή ήθελαν να βάλουν καμπάνες σε μερικές από τις εκκλησίες τους. Οι καμπάνες είναι χαρακτηριστικό γνώρισμα των εκκλησιών των ορθόδοξων χριστιανών για τις οποίες είναι ιδιαίτερα υπερήφανοι, επειδή απαγορεύονταν από τους Τούρκους. Ο Αλής, αν και γενικά πολύ επιεικής στο χτίσιμο και στις κατασκευές των εκκλησιών, δεν παρέλειψε εν τούτοις να αρπάξει την ευκαιρία και να κάνει τους καλαρρυτιώτες να πληρώσουν γι αυτή τους τη ματαιοδοξία, ζητώντας 15.000 πιάστρα για να τους επιτρέψει να βάλουν καμπάνες.

* Η Μαίρη Ζάγκλη - Μπόζου είναι Ε.Ε.Δι.Π. του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Ο ΠΥΡΠΟΛΗΤΗΣ ΚΩΣΤΑΝΤΗΣ ΚΑΝΑΡΗΣ

Ένας ψαριανός από την Πάργα

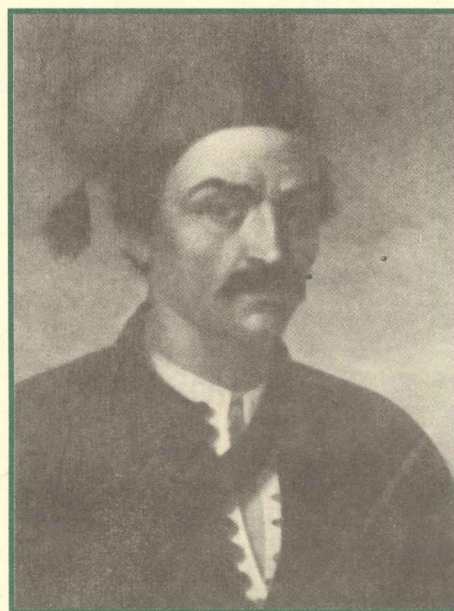
Ο Γρηγόρης Κομπίλας του Ευθυμίου Συν/χος Δάσκαλος-Ιστορικός με καταγωγή από τα Ιωάννινα είναι ο συγγραφέας του βιβλίου Ο Πυρπολητής Κωνσταντής Κανάρης, ένας ψαριανός από την Πάργα. Με πολύχρονη εντατική έρευνα και πάθος απέδειξε ότι ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΝΑΡΗΣ Ναύαρχος και Πρωθυπουργός της Ελλάδας κατάγεται από την Πάργα τεκμηριώνοντας την ιστορική αλήθεια με την συγκλονιστική μαρτυρία που την έγραψε ο ίδιος ο Κωνσταντίνος Κανάρης στα απομνημονεύματά του. Για το έργο του αυτό ο Γ. Κομπίλας ανακηρύχθηκε επίτιμος δημότης Πάργας το 2003. Παραθέτουμε, μετά από θερμή παράκληση του ιδίου, μια ανταπόκριση από την Πάργα την 25/3/2005.

Σήμερα στη θρυλική και πανέμορφη Πάργα, η γιορτή είναι τριπλή, λαμπρή και μεγαλόπρεπη: 1) Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου, 2) η Εθνική Επέτειος και 3) η βράβευση του διδ/λου Γρηγορίου Κομπίλα του Ευθυμίου από τους Χουλιάρδες του Δήμου Τζουμερκών του Νομού Ιωαννίνων, φανατικού Παργινολάτρη και συγγραφέα του ιστορικού βιβλίου Ο ΠΥΡΠΟΛΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΗΣ ΚΑΝΑΡΗΣ, ένας ψαριανός από την Πάργα.

Αυτό το γεγονός το γράφει και ο ίδιος ο Κανάρης στα απομνημονεύματά του, που τα έδωσε στον εγγονό του Θεμιστοκλή Κων. Κανάρη και αυτός με τη σειρά του τα έδωσε στον ιστορικό από την Πάτρα Δημήτριο Γατόπουλο, ο οποίος δημοσίευσε περικοπές δύο φορές στις 14 και 28 Ιουλίου στην εφημερίδα «ΕΣΤΙΑ» των Αθηνών το 1937, που μεταξύ των άλλων γράφουν: «Ο Πυρπολητής Κων. Κανάρης έζησε, έδρασε και μεγαλούργησε μεν ως ψαριανός στον αγώνα της Εθνικής Παλιγγενεσίας, γεννήθηκε όμως στην Πάργα της Ηπείρου το Σεπτέμβριο του έτους 1790. Είναι δηλ. βλαστός της Ηπειρώτικης γης». Γι' αυτό ο Κανάρης ονόμαζε την Ήπειρο πατρίδα του και την Πάργα λατρευτή του!».

Για τα Φαρά έλεγε: «Όσο έμενα στα φαρά, δεν με είχαν σε υπόληψη», κ.τ.λ.

Γι' αυτή τη μεγάλη γιορτή ήλθαμε στην Πάργα από τα Γιάννινα, κατόπιν προσκλήσεως του κ. Δημάρχου της Πάργας Σπύρου Ιωάννου Νούση με την οικογένειά μου και τρεις χωριανούς μου τον Συν/χο

δάσκαλο Κων/νο Πέτρου Μπενέκο με τη σύζυγό του Ευρώπη και τον Αντιδήμαρχο Χουλιάρδων Παναγιώτη Κων/νο Κύρκο με το στεφάνι για την προτομή του Κανάρη! Επιπλέον και δύο άτομα, τον κ. Γεώργιο Φρόνιμο με τη σύζυγό του, που είχαν το αυτοκίνητο.

Φθάσαμε στη δοξολογία και πήραμε όλοι μέρος. Εν τω μεταξύ ο κ. καθηγητής Φυσικών Πέτρος Σωτηρίου Πουτέρας, μίλησε για τη σημασία της Εθνικής εορτής. Μετά από την εκκλησία, πήγαμε το λαό στην προτομή του Κανάρη με τη βοήθεια του εγγονού μου Γρηγορίου Γεωργ. Μανοπούλου καθηγητού της Ιστορίας και Αρχαιολογίας που είχε το δικό του αυτοκίνητο. Εκεί μαζεύτηκαν περισσότεροι από 3.000 άνθρωποι. Εντύπωση έκαναν οι μαθητές των δημοτικών Σχολείων, του Γυμνασίου και του Λυκείου που παρήλασαν μπροστά

από την προτομή του Κανάρη! Μετά μίλησε για τη σημασία της γιορτής ο κ. Δήμαρχος και τελευταία ο δάσκαλος Νίκος Αποστ. Χαλκής ανέγνωσε τη βιογραφία του βραβευθέντος Γρηγορίου Κομπίλα και ο βραβευθείς πρώτος κατέθεσε στέφανο στην προτομή του Κανάρη, επακολούθησαν συνέχεια τα στέφανα των υπολοίπων επισήμων καθώς του κ. Δημάρχου Πάργας και του Αντιδημάρχου Χουλιάρδων του Δήμου Τζουμερκών. Μετά ο Γρηγόριος Κομπίλας με στεντοριάν τη φωνή του, απήγγειλε δύο ποιήματα 1) Κωνσταντής Κανάρης, 2) Αφιέρωμα στην Εθνική Επέτειο και 3) Ομιλία ευχαριστήρια προς τον Παργινό λαό!

Όλοι τον χειροκρότησαν και τον επευφήμησαν. Με μερικούς συναδέλφους και επισήμους αντάλλαξε το φιλί της αγάπης, όπως και με τον Κύριο Δήμαρχο που του χάρισε και την τελετή και εκδήλωση στην Πάργα, έκλεισε με τον Εθνικό μας Ύμνο από Μαγνητοφώνου και με τις καλύτερες των εντυπώσεων.

Τέλος ο Κύριος Δήμαρχος μάς εκκάλεσε σε συνεστίαση σε εξοχικό εστιατόριο και τον ευχαριστούμε για την πατροπαράδοτη φιλοξενία των Παργινών.

Έτσι επισημοποιήθηκε πλέον, έστω από τους Παργινούς και αρκετούς φίλους, ότι η Πάργα είναι η γενέτειρα του Πυρπολητή Κανάρη, όπως ομολογεί και γράφει ο ίδιος στα αθάνατα απομνημονεύματά του.

Αναδημοσιεύουμε από την εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ» (15 Ιουλίου 2003), από τη στήλη «ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ» της Αριστοτελείας Πελώνη, τη συζήτηση που είχε με την πρόεδρο του Ελληνικού Κέντρου Αγροτουρισμού κ. Μπριγκίτε Παπασταύρου, που μιλάει για τον αγροτουρισμό στη χώρα μας, θέμα που ενδιαφέρει ιδιαίτερα τους Καλαρρύτες

«Με τον αγροτουρισμό ξαναγνωρίζουμε την Ελλάδα»

Η πρόεδρος του Ελληνικού Κέντρου Αγροτουρισμού, Μπριγκίτε Παπασταύρου, μιλάει για την αγροτουριστική ιδέα και πώς το ΕΛΚΑ σκοπεύει να την πάει ένα βήμα πιο πέρα.

ΜΠΡΙΓΚΙΤΕ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

«**Ν**α γνωρίσουμε οι Έλληνες τον τόπο μας, που τόσο πολύ τον κακοποιούμε. Έχουμε χάσει τις ρίζες και τις παραδόσεις, κι ένας τρόπος για να ξαναγνωρίσουμε την Ελλάδα είναι μέσα από τον συνδυασμό του πολιτισμού με τη φύση και τον τουρισμό. Μπορούμε να αναπτύξουμε την ύπαιθρο χωρίς να αλλοιώσουμε αυτό που μας έδωσε η φύση και να βοηθήσουμε τους αγρότες να αποκτήσουν ένα επιπλέον εισόδημα».

Αυτή είναι η φιλοσοφία της κ. Μπριγκίτε Παπασταύρου, προέδρου του Ελληνικού Κέντρου Αγροτουρισμού (ΕΛΚΑ), που δημιουργήθηκε με στόχο την ενίσχυση της αγροτουριστικής ιδέας, την ενθάρρυνση της ανάπτυξης ήπιων μορφών τουρισμού, αγροτουρισμού, οικοτουρισμού και πολιτικού τουρισμού, αλλά και την εκπαίδευση και κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού, ώστε να αποκτήσει αγροτουριστική συνείδηση. Επιτυχημένο παράδειγμα της παραπάνω συνύπαρξης αποτελεί το μικρό Φεστιβάλ του «Μουσικού Ιουλίου» στο Μικρό Θέατρο της Αρχαίας Επιδαύρου, το οποίο έχει συνδεθεί με τη γιορτή των «Καρπών της Γης», το πανηγύρι του αγροτουρισμού. Το

πείραμα του Συλλόγου Φίλων της Μουσικής, που ξεκίνησε τον Ιούλιο του 1998, πέτυχε και από τότε αγροτουρισμός και πολιτισμός γεμίζουν την προκυμαία του λιμανιού της Αρχαίας Επιδαύρου με χρώματα, μουσικές και αγνά τοπικά προϊόντα. Από τον Ιούλιο, μάλιστα, στο πανηγύρι του αγροτουρισμού φιλοξενούνται τα προϊόντα 54 παραγωγών από όλη τη χώρα. Ολόκληρο τον Ιούλιο η πρόσκληση είναι ανοιχτή για τα περίπτερα που διατρέχουν όλο το μήκος της προκυμαίας του γραφικού λιμανιού, οι φίλοι του πολιτισμού και του αγροτουρισμού μπορούν να απολαύσουν και να επιλέξουν ό,τι εκλεκτότερο προσφέρει ο τόπος μας, από παξιμάδια και χυλοπίτες της Επιδαύρου, τσίπουρο και κρασιά από τον Τίρναβο, κομπολόγια από το Ναύπλιο, αποξηραμένα αγριολούλουδα από την Τρίπολη, αλλά και κεραμικά από τον Βόλο και τα Χανιά...

«Υπάρχουν επιτυχημένα παραδείγματα παραγωγών που εξάγουν αυ-

τή τη στιγμή προϊόντα στο εξωτερικό. Στόχος μας είναι να συνδέσουμε τον παραγωγό με τον έμπορο. Το «πάντρεμα» αυτό να αποτελέσει μοχλό ανάπτυξης, να ενθαρρύνει τους επιχειρηματίες και να δώσει επαγγελματική διέξοδο σε πολλούς ανθρώπους της υπαίθρου», εξηγεί η κ. Παπασταύρου.

Ανάμεσα στις προτεραιότητες του ΕΛΚΑ είναι η δημιουργία ενός μεγάλου κέντρου και μίας μεγάλης αγοράς στην Αθήνα, όπου θα προβάλλονται τα προϊόντα μαζί με το πολιτιστικό και τουριστικό κομμάτι κάθε περιοχής, ώστε οι επισκέπτες να γνωρίζουν τι θα βρουν σε κάθε τόπο. Παράλληλα, το κέντρο θα λειτουργεί και εκπαιδευτικά για όσους θέλουν να γνωρίσουν και να ειδικευθούν στο αγροτουριστικό προϊόν. Αμέσως επόμενο βήμα «η χαρτογράφηση των αγροτουριστικών δυνατοτήτων της χώρας ανά περιοχή, κάτι που δεν έχει γίνει συστηματικά μέχρι σήμερα. Υπάρχουν πολλές έρευνες και μελέτες, αλλά μένουν στα συρτάρια. Αυτές φιλοδοξούμε να τις συναρμολογήσουμε και να τις αξιοποιήσουμε».

«**Η Πολιτεία να συνειδητοποιήσει ότι ο αγροτουρισμός πρέπει να γίνει θεσμός και να στηρίξει το όλο εγχείρημα στην υποδομή και την προβολή. Να στηρίξει την ιδιωτική πρωτοβουλία σε κάθε τόπο», λέει η κ. Μπριγκίτε Παπασταύρου, πρόεδρος του Ελληνικού Κέντρου Αγροτουρισμού».**

Γράφτηκε... Λέχθηκε...

η φωνή

ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

Σε Ηγουμενίτσα και Καλαρρύτες

Πιλοτικά προγράμματα αγροτουρισμού

ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ θα υλοποιηθούν δύο από τα πέντε πιλοτικά προγράμματα αγροτουριστικής ανάπτυξης, που σχεδιάζουν από κοινού, τα υπουργεία Αγροτικής Ανάπτυξης και Τουρισμού και θα υλοποιήσει η Αγροτουριστική Α.Ε. Το πρώτο πρόγραμμα θα υλοποιηθεί στους Καλαρρύτες. Υπάρχει ήδη συνολική πρόταση αγροτουριστικής ανάπτυξης, στην οποία είναι ενταγμένη και η δημιουργία μουσείου του γνωστού οίκου κοσμημάτων Boulgari, δεδομένου ότι οι ιδρυτές του οίκου κατέγονταν από το πανέμορφο ορεινό χωριό του νομού Ιωαννίνων. Επίσης στην Ήπειρο και ειδικότερα στην Ηγουμενίτσα, πρόκειται να κατασκευαστεί κοντά στο λιμάνι πρότυπο κέντρο προβολής του νομού. Τομή στον κλάδο του αγροτουρισμού και επανακαθορισμό του ρόλου του στην ελληνική κοινωνία και οικονομία, επιδιώκουν τα υπουργεία Τουρισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό συμφωνήθηκε η δημιουργία ανώνυμης εταιρείας, στην οποία μέτοχος θα είναι το ελληνικό δημόσιο. Το

τελικό σχέδιο για την ίδρυση την εταιρείας βρίσκεται σε φάση διαμόρφωσης. Ο ρόλος της εταιρείας θα είναι θεσμικός, θα λειτουργεί στα πρότυπα της ΕΤΑ και θα έχει στόχο την αναδιαμόρφωση, τον έλεγχο και την πιστοποίηση του αγροτουρισμού στην Ελλάδα. Τα στοιχεία που έχει σήμερα στη διάθεσή της η «Αγροτουριστική Α.Ε.» είναι απογοητευτικά για την πορεία του κλάδου στην Ελλάδα. Χαρακτηριστικό είναι ότι υπάρχουν περιοχές, όπου η απορρόφηση των σχετικών προγραμμάτων είναι πολύ υψηλή, όμως δεν λειτουργεί ούτε ένα αγροτουριστικό κατάλυμα. Αυτό και μόνο το στοιχείο καταδεικνύει το μέγεθος του προβλήματος. Όπως σημειώνουν στελέχη της εταιρείας, τα αποτελέσματα του αγροτουρισμού είναι απογοητευτικά και αυτό γιατί υπήρξε κακός σχεδιασμός σε συνδυασμό με λάθος κριτήρια, καθώς στην ουσία δεν δημιουργήθηκε ποτέ αγροτουριστικό προϊόν. Σήμερα έχει γίνει κατανοητό, ότι παράλληλα με τα καταλύματα, πρέπει να γίνουν κι άλλες δράσεις,

όπως μονοπάτια-εστιατόρια-μουσεία. Εάν σε μία περιοχή δεν δημιουργηθεί «ατμόσφαιρα» τότε το νόημα του αγροτουρισμού χάνεται.

Τα προγράμματα

Η «Αγροτουριστική Α.Ε.» διαμορφώνει πέντε πιλοτικά προγράμματα, ενταγμένα στο πλάνο της ολιστικής ανάπτυξης, τα οποία εκτιμάται ότι θα αποτελέσουν πρωτοπορία για την ανάπτυξη του κλάδου στην Ελλάδα. Η επιλογή των περιοχών έγινε με βάση τις προοπτικές συνεργασίας με την τοπική αυτοδιοίκηση, την περιφέρεια και τους τοπικούς φορείς, έχοντας θέσει ως χρονικό ορίζοντα για την πλήρη λειτουργία τους το πέρας της προσεχούς τριετίας. Δύο από τα προγράμματα θα υλοποιηθούν στην Ήπειρο, στους Καλαρρύτες και στην Ηγουμενίτσα. Τα υπόλοιπα τρία αφορούν στην Κρήτη, στην Πελοπόννησο και στη Μακεδονία.

Από την εφημερίδα Ναυτεμπορική, 11 Απριλίου 2005.

ΝΕΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ευχαριστούμε τους φίλους και πατριώτες που μας στήριξαν οικονομικά:

Αθήνα: Οικογένεια Βογιάρου • Οικογένεια Σακούλα • Φασούλα Λίτσα • Ζάγκλης Δημήτρης • Βογιάρος Χρήστος • Τραγουδάρα Ανθή • Σακούλας Δημήτρης • Αλεξοπούλου Αθανασία • Μελίου Βασιλική • Μπασδέκη Βικτωρία • Κατσάνου Μαρία • Τσουκαλά Ελένη • Φασούλας Σπύρος • Μπακαγιάννης Χρήστος • Ευάγγελος και Φωτεινή Μπακαγιάννη • Φασούλας Ορέστης • Κωνσταντίνου Ιωάννα • Χωριανοπούλου Γεωργία • Μπακαγιάννης Βασίλης • Μπακαγιάννη Ελισάβετ • Ζώγκος Απόστολος • Κατσαβάκη Μαριάννα • Αβραμιώτου Μαργαρίτα • Κατσαβάκης Θέμις • Μπακογιάννης Βασίλης • Στάμου-Ζαμπάκη Πολυτίμη • Τζαβάρα Θεανώ • Σιάμος Χρήστος • Στούμπης Γεώργιος • Στούμπης Βασίλειος • Βρέλης Γεώργιος • Κωσταρίδου Βάσω • Μπαζάκης Αλέκος • Μπαζάκη Βούλα • Σόλτα Αγγελική • Κοτσιφάκη Τζένη • Σακούλα Βασιλική • Χωριανόπουλος Παύλος • Στούμπη Καλλιόπη • Αθαμάνας Σωτήριος.

Ιωάννινα: Μπισδάκης Δημήτρης • Κομπίλας Γρηγόριος.

η φωνή

ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

■ Ένα φιλόδοξο επενδυτικό σχέδιο ύψους 2 εκατομμυρίων από το ΥΠΕΧΩΔΕ και την «Αγροτουριστική Α.Ε.»

Ξαναγεννιέται το χωριό του Bulgari

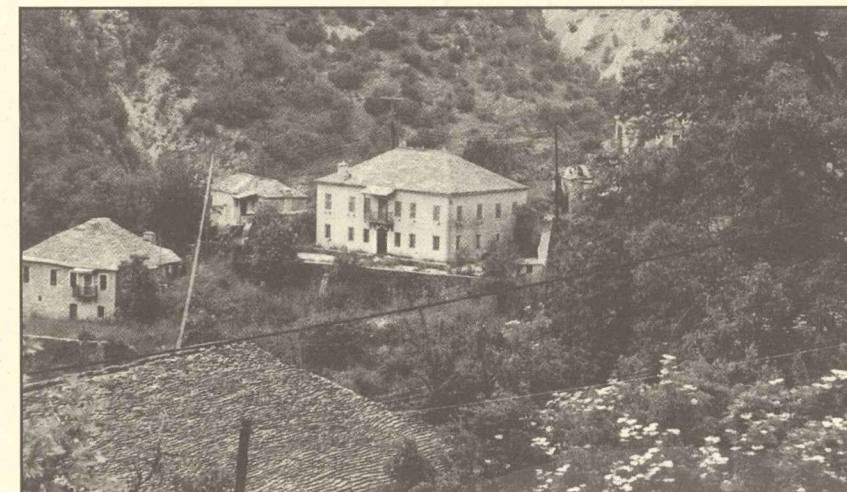
Οι Καλαρρύτες είναι ένα χωριό άγνωστο στο ευρύ κοινό. Μόλις 55 χιλιόμετρα από τα Γιάννενα και 40 χιλιόμετρα από την Εγνατία Οδό δείχνει σχεδόν εγκαταλελειμμένο. Οι λιγυστοί μόνιμοι κάτοικοι του δεν δείχνουν ικανοί να γυρίσουν του ρολόι του χρόνου σε έναν τόπο που κάποτε έσφυζε από ζωή και που λίγοι γνωρίζουν ότι υπήρξε η κοιτίδα της γιαννιώτικης αργυροχρυσοχοΐας.

Μοναδικοί μάρτυρες παραμένουν τα πέτρινα κτίσματα του χωριού, ορισμένα από τα οποία χρονολογούνται από τον 18ο αιώνα.

Πόσοι αλήθεια γνωρίζουν ότι ο παγκοσμίως γνωστός ιταλός σχεδιαστής Bulgari και οι τρεις επίγονοί του έλκουν την καταγωγή τους από τους Καλαρρύτες;

■ Το μέλλον του χωριού

Τι ενδιαφέρον όμως μπορεί να έχουν όλες αυτές οι πληροφορίες για το μέλλον του χωριού; Ίσως κανένα, αν μία πρόσφατη επίσκεψη κάποιων σημαντικών προσώπων από την Αθήνα δεν τάραζε «τα λιμνάζοντα ύδατα» του χωριού. Τι ήθελε άραγε ο υφυπουργός ΠΕΧΩΔΕ κ. Στ. Καλογιάννης και η κυρία Μπριγκίτε Παπασταύρου, πρόεδρος της Αγροτουριστικής, στους Καλαρρύτες το περασμένο Σαββατοκύριακο; «Ανασύραμε από τα συρτάρια ένα εξαιρετικό σχέδιο για την αναστήλωση και αναβίωση των παραδοσιακών δραστηριοτήτων της αργυροχρυσοχοΐας, υφαντουργίας και τυροκομίας» λέει η κυρία Παπασταύρου, προσθέτοντας ότι «το σχέδιο αυτό, το οποίο θα συγχρηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, θα απορρο-

φήσει κεφάλαια ύψους 2 εκατ. ευρώ». Στο κοινό σχέδιο ΥΠΕΧΩΔΕ-Αγροτουριστικής προβλέπεται ότι:

1. Το παλιό δημοτικό σχολείο, που είναι γνωστό και ως κτίριο Κωσταδήμα, θα μετατραπεί σε ξενώνα επτά δωματίων και δεκατεσσάρων κλινών με λουτρό, με αίθουσα πρωινού στο ισόγειο και καθιστικό στον όροφο. Επίσης στο ισόγειο θα υπάρχουν γραφείο, reception και βοηθητικοί χώροι. Στο ίδιο κτίριο να φιλοξενηθούν επίσης εργαστήριο αργυροχρυσοχοΐας, εκθεσιακός χώρος ενώ σε αυτόν να δημιουργηθεί και εστιατόριο.
2. Το πέτρινο κτίριο Κασαρέα Φασούλα, το οποίο χρησιμοποιούνταν ως τυροκομείο, θα μετατραπεί σε ξενώνα έξι δωματίων και δώδεκα κλινών με λουτρό, αίθουσα πρωινού και καθιστικό.
3. Θα προωθηθεί η γενικότερη ανάπτυξη της περιοχής με την αποκατάσταση μονοπατιών και δρόμων του χωριού. Σκοπός του σχεδίου είναι ο ξένος επισκέπτης να μπορεί να γνωρίσει ένα μοναδικό μέρος αλλά και να βιώσει παραδοσιακές παραγωγικές δραστηριότητες, όπως η παραγωγή τυροκομικών προϊόντων, η υφαντουργία και η αργυροχρυσοχοΐα. Επίσης ο περιπατητής να έχει τη δυνατότητα να προσεγγίσει ση-

μεία που ως χθες ήταν εξαιρετικά δύσκολο να φθάσει. «Οι προοπτικές μας έχουν κεντρίσει τόσο της οικογενείας Bulgari όσο και την οικογένειας Nessi» λέει η κυρία Παπασταύρου, η οποία και εξηγεί: «Η κυρία Marina Bulgari έχει εκδηλώσει τη διάθεσή της να βοηθήσει στην κατεύθυνση εμπλουτισμού του μουσείου που θα δημιουργηθεί στους Καλαρρύτες. Επίσης η οικογένεια

Nessi θα ανακατασκευάσει το πατρικό της σπίτι στο χωριό».

■ Η επενδυτική πρόταση

Η αλήθεια είναι ότι οι άνθρωποι της Αγροτουριστικής και του ΥΠΕΧΩΔΕ έχουν να υπερβούν ένα τελευταίο εμπόδιο για την υλοποίηση του συγκεκριμένου σχεδίου. Πρέπει πολύ σύντομα να ολοκληρώσουν την επενδυτική πρόταση (διαδικασία που έχει ξεκινήσει) την οποία και θα καταθέσουν προς χρηματοδότηση στον αναπτυξιακό νόμο. Ο χαρακτηρισμός των κτιρίων ως παραδοσιακών ή διατηρητέων, οι εγκρίσεις αρχιτεκτονικών μελετών, οι οικοδομικές άδειες και η εξασφάλιση των ειδικών σημάτων λειτουργίας, που χορηγούνται από τις περιφερειακές υπηρεσίες του ΕΟΤ είναι επίσης διαδικασίες που πρέπει να υλοποιηθούν. «Η περιοχή μπορεί να ξαναγεννηθεί» λέει η κυρία Παπασταύρου «και μαζί με αυτή μπορεί να γεννηθεί ένα νέο πρότυπο ανάπτυξης της περιφέρειας, που θα σέβεται την παράδοση και την κληρονομιά μας».

Σ. ΚΤΕΝΑΣ, εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ, 24 Απριλίου 2005

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ

ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝ/ΣΜΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΥΔΗ
CITROEN-CHRYSLER-SCODA AUTO
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΑΦΟΙ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑ Ο.Ε.

φυσικό νερό "ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ" - ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΟΙ ΑΡΤΑΣ
ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε.Β.Ε.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΑΡΛΕΤΟΣ ΑΤΕΕ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ-ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΑΦΟΙ ΑΝΤΩΝΙΟΥ Ο.Ε.

ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ-ΤΥΡΝΑΒΟΣ ΛΑΡΙΣΑΣ

ΣΠ.ΤΣΟΚΑΣ-ΣΩΤ. ΤΣΟΚΑΣ-ΓΕΩΡ. ΤΣΟΚΑΣ Ο.Ε.

ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ ΒΑΜΒΑΚ/ΚΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ

ΕΜΠΟΡΙΟ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ-ΛΑΡΙΣΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜ. ΖΑΓΚΛΗΣ

ΧΡΥΣΟΣ-ΑΣΗΜΙ-ΟΠΤΙΚΑ-ΑΡΤΑ

ΑΦΟΙ ΚΡΑΝΙΩΤΗ Ο.Ε.

ΕΜΠΟΡΙΟ ΔΕΡΜΑΤΩΝ-ΑΡΤΑ

Κ.ΚΑΡΑΛΗΣ Α.Ε.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ-ΑΡΤΑ

ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε. «ΔΩΔΩΝΗ»

ΑΓΡΟΤΙΚΗ-ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ-

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΦΑΓΕ Α.Ε.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ-ΙΩΑΝΝΙΝΑ

7^ο Αντάμωμα Βλαχόφωνων Χωριών Τζουμέρκων

ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ

16 και 17 Ιουλίου 2005

ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ:

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ:

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Τ.Ε.Δ.Κ. ΝΟΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ

16 και 17 Ιουλίου 2005

Σάββατο 16 Ιουλίου 2005

ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

- 9.00 ΕΝΑΡΞΗ ΑΓΩΝΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ 5Χ5
(Προκριματικοί-Ημιτελικοί)
17.30 ΤΕΛΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ 5Χ5
17.30 ΕΚΚΙΝΗΣΗ ΑΝΩΜΑΛΟΥ ΔΡΟΜΟΥ 3 ΧΙΛ.
(Αφετηρία και Τερματισμός: γήπεδο ΤΣΟΡΑΣ
Διαδρομή: ΤΣΟΡΑ-ΒΡΥΣΗ ΚΕΛΙ-ΠΛΑΚΑ-ΚΕΝΤΡ.
ΠΛΑΤΕΙΑ-ΒΡΥΣΗ ΓΚΟΝΤΡΟΥ-ΒΡΥΣΗ ΤΣΟΡΑΣ)

ΛΟΙΠΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

- 19.00 ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΜΕΤΑ ΑΡΤΟΚΛΑΣΙΑΣ
(Γερός Ναός Αγίου Νικολάου-Πολιούχων Καλαρρυτών)
20.00 ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΝΕΟΔΗΜΤΟΥ ΚΟΙΝΟΤ. ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ
(εντός του κοιν. καταστήματος θα λειτουργήσει έκθεση
φωτογραφίας)
Στην Κεντρική Πλατεία Καλαρρυτών
21.00 ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΝΙΚΗΤΩΝ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
21.30 ΟΜΙΛΙΑ από τον καλαρρυτιώτη κ. ΚΑΤΣΙΚΗ
ΑΠΟΣΤΟΛΟ,
καθηγητή
Γεωγραφίας και Περιβάλλοντος του Πανεπ. Ιωαννίνων,
με θέμα:
«Περιβάλλον και ανάπτυξη στις ορεινές περιοχές.
Η περίπτωση Τζουμέρκων»
22.00 ΠΡΟΒΟΛΗ VIDEO με εικόνες από τα 5 συμμετέχοντα στο
αντάμωμα χωριά.
23.00 ΑΠΟΔΟΣΗ ΧΟΡΩΝ από καλαρρυτιώτισσες με τοπικές
παραδοσιακές στολές.

7^ο Αντάμωμα Βλαχόφωνων Χωριών Τζουμέρκων

Κυριακή 17 Ιουλίου 2005

ΘΕΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ: ΕΞΩΚΛΗΤΙ ΑΓΙΟΥ ΛΩΔΩΝΑΣΙΟΥ

- 7.00-10.00 ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΤΟ ΕΞΩΚΛΗΤΙ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΛΩΔΩΝΑΣΙΟΥ
10.30' ΠΡΟΣΦΟΝΗΣΕΙΣ-ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ
10.45 ΟΜΙΛΙΑ από την κ. ΜΑΡΙΑ ΖΑΓΚΛΗ ΜΠΟΖΙΟΥ,
ποταμικό, με θέμα
«Ιστορία και Πολιτισμός των Καλαρρυτών»
11.15 ΔΡΩΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΙΜΕΝΙΚΗ
ΖΩΗ ΤΩΝ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΝΩΝ
11.30' ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΧΟΡΕΥΤΙΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ
12.15 ΑΠΟΝΟΜΗ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΩΝ ΣΤΑ
ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ
ΧΟΡΕΥΤΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΟΡΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΓΕΥΜΑΤΟΣ
ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΠΑΡΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΟΥΣ.

Σημείωση: τις προηγούμενες της Κυριακής ο Γερός Ναός Αγίου Νικολάου
Καλαρρυτών καθώς και η Γερή Μητρό της Κηλίας
θα παραμείνουν ανοικτά για τη διευκόλυνση επισκεπτών.